

האפילו על יופיו. "אפשר היה להתאהב בו בגלל כל אחת מתכונותיו לחוד", אמרת ריבקה בפשטות. ואכן, קצין הקומנדור הימי, ששמו הפך ל-אגדה אף בקרב יחידה זו, הקשוחה ביותר בצה"ל, היה, בין כל מי שהכירו, לסמל לטובילב ואופי, מסירות ונאמנות. ולא רק כאיש-המצולות יצא שמו לתהילה. גם בפעילותו האזרחית, כחקלאי, הצטיין. האלים, שברכוהו בכלל, לא ברכוהו בחיים. בגיל 26 לקחהו אליהם.

"היחסים בינינו היו כליכך מופלאים", משיכה רבקה לדבר בקולה השקט, "שאם אשתמש בביטוי התעלות-נפש, יהיה זה דל מדי. הוא קרא לי ריי. קרן-אור. כשהייתי מציעה שנלך לסרט, היה אומר שחבל על הזמן. הוא העדיף שנהיה יחד, שנשב ונשוחח, או נצא לטייל.

שתי אהבותיו

רפי היה חבר בזבולון כשהיה כבר בן 11, נזכרת אמו. "מאז שאני זוכרת, הוא אהב את הים. אני אמונם אמו, אבל אני מרשה לעצמי להגיד שהוא היה מושלם. מכל הבחינות. חייל, חילאי, אדם. אני יוצאת גרמניה, ובעלי בן מרוסיה. רפי גדל אצלנו בבית עם משמעת פנימית, אולי אפילו קצת "יקת".

רפי למד בחינוך אינורי עמקחפר, על-יד מדרשת רופין. כשהתגייס, חתמו ההורים על הסכמתם להתנדבותו לקומנדו. על אף שחיו בגלל זה בדאגה מתמדת, לא עלה בדעתם להשפיע עליו לעזוב את היהדות. שתי אהבותיו לרפי — הים והקלאות: "אנחנו ממשפחה חקלאית ותיקה", מספרת רבקה. "סבי היה המתיישב הראשון בעתליה. אחרי שאבי חלה, נהרס הבשק. רפי הקים אותו מחדש. גם הוא היה ממשפחה חקלאית ותיקה. יחד עם זה, לא התמצא בהתחלה בשיטות החדושות של גידולי בנות וירקות, הוא רכש ספרייה חקלאית, למד את הנושא, ונהיה מומחה בו. את שנת החופשה שלו הוא לקח במיוחד כדי לשקם את המשק של הוריו. הוא ישב ולמד ספרות מיקצועית, כשהחליט לגדל מלפפונים, ניבא לו כל הכפר כישלון. המלפפונים היו הצלחה לא רגילה. כיום מגדל כל הכפר מלפפונים בשיטה של רפי".

כשבתו היו רפי ורבקה מבליים בצורה מיוחדת: היו נוסעים לכפר יידיה, לטפל במשק הוריו, שהיו בשליחות באוגנדה ב"חמש השנים האחרונות.

"כל חיינו אנו מחכים"

ביום שהודיעו לרפי על הפעולה, הוא קפץ הביתה מהבסיס להציג שעה,

כזה היה רפי

רפי מלניק ז"ל במדים. תמונה נדירה של רפי, שמיעט להיראות במדים. על חזהו מימין כנפי צנחן, שמאל כנפי הסלף, סמל הקומנדו הימי. התצלום הוא מ-1966, והוא מציג את רפי עם חיוכי התמיד.

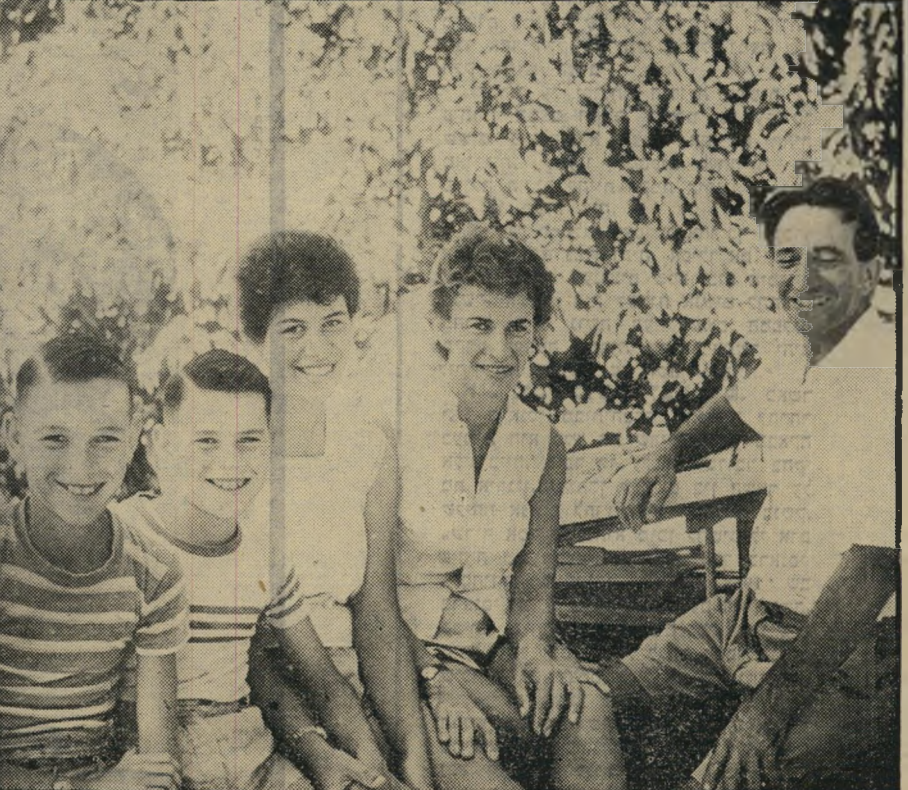
הוא אמר לי בעצב, "זה שובר את ליבתי", מותו של רפי מצא את הוריו באוגנדה, ואת אחיו בנפאל, שם היה גם הוא בשליחות. את רבקה מצאה היגיעה בביתה. היא הגיעה מעבודתה, ציגלה לבסיס לשי-אול מה איתו. "עוד לא הגיע", ענו לה. "פתאים נכנס לחדר הדוד שלי גיקי. היה לו מבט משונה." מספרת רבקה. "רפי היה קשור מאוד לגיקי. הוא אפילו ניגש אליו להיפרד ממנו לפני הפעולה. ובהלחתי גיקי ביקש קוניאק וסודה. אף פעם לא היה שור-תה בשעה כזו. אני מחכה לרפי, אני מוואגתי, אמרתי לו. כן, גל החיים אנחנו מחכים, השיב לי כשהוא מסתכל עלי. שאלתי אותו: קרה משהו לסבתא או ל-משפחה? הוא שתק ואחר-כך אמר: את, יודעת שאני אוהב אותך. רפי נפצע, צעקתי, לא, נהרגי, הוא אמר.

ערך סידור עבודה לפועלים, הביא סולר מתחנת-הדלק, ונפרד מכולם. "נסעתי איתו לתחנת הדלק", ממשיכה רבקה. "בדרך אמרתי לו פתאום, רפי, קח איתך איתך. הוא חיך את תוכו הסלחני: באמת ריי, איך את יכולה לדבר כך? שאל, כמו אב לילדה קטנה. כשחזרנו הביתה, הוא נאלץ לקרוע אותי ממש מעליו. מעולם לא בכיתי כשהיה יוצא לפעולה. הפעם לא התגברתי. תקף אותי פחד נורא. ריי, אל תבכי,

אחיה של רבקה, דודו בן ה-17, הנראה צעיר מגילו, שמע על כך דקות ספורות לפני כן. הוא טייל ברחוב עם רוס, כלבו של רפי, כשהבחין מרחוק בשלושה לובשי מדים של חיל-הים. הוא התחיל לרוץ לקראתם. נדמה היה לו כי רפי אחד מהם. לפתע האים. הוא נזכר שרפי לא יצא לפעולה במדי-הציגו שלו. הוא ראה אותם משוחחים עם שכן, וזה הצביע לעברו.

כשקרב דודו, פנה אליו קצין מבין ה"שלושה: בוא הנה, בחור, בן כמה אתה?" שאל. "מספיק מבוגר בשביל לשמוע מה שאתה רוצה להגיד לי", השיב דודו. לי צווארו היה תלוי אות-הצטיינות שרפי קיבל מחיל-הים, ונתן לו במתנה. כשמע את בשורת האויב, קרע את האות וזרק אותה בפני הקצין: "לכו אתם והקומנדו שלכם", זעק ופרץ בבכי נורא.

בשקט, ללא קול, ממשיות הדמעות לרדת על לחייה של רבקה. היא מוחה אותו לאט, בתנועה עייפה של השלמה. "הוא היה כליכך מלא-חיים", לחשה, יותר לעצמה מאשר לאחרים. "הוא כל כך נהנה מכל דבר שעשה, והוא עשה ללא הרף כל רגע שהיה ער. הוא מיצה את החיים כליכך בעונו, שהספיק בשנותיו המעטות יר-תר מאחרים בעשרות שנים. הוא היה חי כליכך, שהמות פחד ממנו. המוות לא בא אליו פנים אל פנים, הוא בא אליו מאחורי-כחשאי, כגנב."

ארו בלבנון

רפי על שפתי הים בנתניה, עם אחותו. מאהריהם סירת הפייברגלאס שלו.

מימין לשמאל: האב בצלאל, האם שושנה, האחות הבכורה רעייה, האח הקטן אורי, ורפי בני המשפחה נהגו להסתפר, בימי שישי, בחצר ביתם, לשם היה בא ספר הכפר

המשפחה השלמה

בני המשפחה נהגו להסתפר, בימי שישי, בחצר ביתם, לשם היה בא ספר הכפר